

LANDSKAPSSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING
till Landstinget med förslag till landskapslag angående
ändring av landskapslagen om planering och landskaps-
stöd inom social- och hälsovården.

I landskapslagen om landskapsstöd till kommuner (43/73) finns allmänna bestämmelser om landskapsandel och landskapsstöd för verksamhet som kommunerna är skyldiga att bedriva. Inom social- och hälsovården tillämpas även landskapslagen om planering och landskapsstöd inom social- och hälsovården (63/83), nedan kallad planeringslagen.

Enligt planeringslagen kan kostnadsmässigt betydande projekt, s.k. anläggningskostnadsprojekt, beviljas landskapsandel om vissa förutsättningar är uppfyllda. En av dessa förutsättningar är att projektet och de maximala kostnader som berättigar till landskapsandel har angetts i landskapets social- och hälsovårdsplan innan det påbörjas. Syftet med detta förfarande är att landskapsstyrelsen skall tidsordna projekt och avgöra om de är ändamålsenliga med beaktande av framtida resurser och behov. Med rådande system för ordinarie utjämning är det inte möjligt att med ordinarie medel finansiera social verksamhet i större utsträckning än vad motsvarande ändamål i riket tillgodoses med statsmedel.

Eftersom behovet av kommunala servicehus för äldreboende och -omsorg samt av kommunala barndaghem för närvarande är större än de projekt som med nuvarande utjämningssystem ansetts kunna antecknas i social- och hälsovårdsplanen föreslår landskapsstyrelsen att planeringslagen ändras. Avsikten med ändringen är att en kommun eller ett kommunalförbund skall kunna beviljas landskapsandel för anläggningskostnaderna även om projektet inte upptagits i social- och hälsovårdsplanen innan det påbörjas.

Landskapsstyrelsen har för avsikt att i viss utsträckning använda penningautomatmedel för tillfällig finansiering av landskapsandelar för kommunernas socialvårdsanläggningar. Då PAF-lån beviljas kan samma krav som för beviljande av landskapsandelar ställas, sålunda att anläggningskostnadsprojekt skall godkännas av landskapsstyrelsen innan medel beviljas. Ett sådant förfarande gör det möjligt för landskapsstyrelsen att granska projekt utan att binda sig vad gäller landskapsandel. Denna möjlighet till granskning föreligger inte för socialvårdsanläggningar som kommunerna finansierar på egen hand. För att projekt som kommunerna finansierar på egen hand även skall ges tillfälle att i framtiden erhålla landskapsandelar är det påkallat med landskapsstyrelsens godkännande också av sådana projekt. Av denna anledning

föreslås att ett slag av extraordinärt godkännande skall kunna lämnas av landskapsstyrelsen, varvid endast projektets ändamålsenlighet prövas.

I de fall landskapsstyrelsen godkänt ett projekts ändamålsenlighet är det därefter tillräckligt att kommunen eller kommunalförbundet i verksamhetsplanen upptar projektet och hänvisar till landskapsstyrelsens tidigare godkännande. Någon ytterligare utredning skall sålunda inte krävas för dessa projekt. Det extraordinära godkännandet innebär inte någon utfästelse att landskapsandel kommer att beviljas. Landskapsandel eller andra former av stöd för kommunernas socialvårdsanläggningar i framtiden är beroende av då gällande lagstiftning och befintliga resurser på området.

Eftersom den föreslagna ändringen avviker från planeringslagens system och behovet av lagändringen är tidsbegränsat föreslås att godkännandet av anläggningskostnadsprojekt som för närvarande inte kan upptas i social- och hälsovårdsplanen utslutande kan göras under åren 1991 och 1992 samt att godkända projekt måste vara färdigställda före år 1995 för att kunna komma i fråga för landskapsandel i efterskott.

Slutligen föreslås att kopplingen av tidpunkten för betalning av landskapsandel för tidigarelagda projekts anläggnings- och driftskostnader slopas (12 § 12 punkten). Syftet med ändringen är att landskapsandel för driftskostnader skall kunna betalas omedelbart då verksamheten påbörjas.

På grund av ärendets brådskande natur har kommunerna inte hörts i ärendet.

Med hänvisning till det anförda föreläggs Landstinget till antagande

L a n d s k a p s l a g

angående ändring av landskapslagen om planering och landskapsstöd inom social- och hälsovården

-----
I enlighet med landstingets beslut

ändras 4 § 3 punkten och 12 § 12 punkten landskapslagen den 22 november 1983 om planering och landskapsstöd inom social- och hälsovården (63/83), sådana de lyder i landskapslagen den 21 juni 1990 (37/90) samt

fogas till lagen en ny 9a §, som följer:

Social- och hälsovårdsplanens innehåll

Social- och hälsovårdsplanen skall innehålla:

-----

3) förteckning över betydande projekt som får påbörjas och färdigställas under de olika kalenderår som planen omfattar, de högsta kostnader som berättigar till landskapsandel för dessa projekt, nivån på det byggnadskostnadsindex som utgör grund för fastställandet av kostnaderna och en beräkning av landskapsandelar för dem; dessutom kan planen innehålla kalkylerade grunder som är riktgivande vid beräkningen av maximibeloppen av de projektkostnader som berättigar till landskapsandel, förteckning över betydande projekt som under åren 1991-1994 färdigställts och inte erhållit landskapsandel tidigare samt för vilka landskapsstyrelsen givit ett i 9a § avsett godkännande, de högsta kostnader som berättigar till landskapsandel för dessa projekt, nivån på det byggnadskostnadsindex som utgör grund för fastställandet av kostnaderna och en beräkning av landskapsandelar för dem;

9a §

Extraordinärt godkännande

Landskapsstyrelsen kan under åren 1991 och 1992 uppta till prövning och godkänna betydande projekt innan de påbörjas och som inte ingår i social- och hälsovårdsplanen. Godkännandet kan endast avse projektets ändamålsenlighet. Godkännandet skall grunda sig på en i 6 § 2 punkten avsedd utredning.

12 §

Undantag från landskapsstödslagen

Utan hinder av vad i landskapsstödslagen är föreskrivet skall:

-----

12) landskapsstyrelsen på ansökan av kommun eller kommunalförbund ha rätt att besluta att projekt som avses i 4 § 3 punkten och som ingår i social- och hälsovårdsplanen får påbörjas tidigare än under det år som antecknats i social- och hälsovårdsplanen; landskapsandel för projektets anläggningskostnader betalas härvid först då kostnaderna har intagits i någon av landskapsstyrelsen senare antagen social- och hälsovårdsplan och landskapsandelen har upptagits i årsstaten.

Denna lag träder omedelbart i kraft. Lagen tillämpas även på projekt som landskapsstyrelsen godkänt före lagens ikraftträdande, om godkännandet skett på grunder liknande de som anges i 9a §.

Mariehamn den 3 september 1991.

V i c e l a n t r å d

May Flodin

Lagberedningssekreterare

Tomas Lundberg